hov in da je pričakovati tudi rabuk. Vse prerokbe o ustajah se v tej vojski niso obistinile, za to ne verjamemo tudi na italijansko. Nadalje da bo parlament odločno nastopil proti vladi in da je ministrstvo Salandra pred padcem. Parlamenti so sedaj v vojski pač najmanj sposobni za odločne nastope in ministre mečejo ne parlamenti, ampak dogodki na bojiščih.

Italijani obstreljujejo Gorico.

Italijane grozno jezi, da ne morejo dobiti naše solnčne Gorice v svojo posest Skoro šest mescev že traja ljuti boj za to prevažno našo postojanko. Vsi srditi italijanski napadi na goriško obmostje so se dosedaj vsled hrabre obrambe naših vrlih čet pod strašnimi sovražnimi izgubami izjalovili. Gorica je še vedno naša. Ker so Lahi sprevideli, da mesta itak ne morejo dobiti v svojo posest, so sklenili Gorico — spremeniti v razvaline. V soboto dne 13. novembra so začeli Italijani posebno močno metati na mesto bombe iz svojih težkih topov. Kakor pravi naše uradno poročilo z dne 15. novembra, so Italijani s svojim obstreljevanjem usmrtili 58 civilnih oseb, 50 pa ranili. Kakih 300 hiš in skoro vse cerkve ter samostani v Gorici so težko poškodovani.

Iz vojnega časnikarskega stana se o obstreljevanju Gorice poroča dne 15. novembra:

Obstreljevanje Gorice se je pričelo že dne 18. oktobra in je trajalo z menjajočo srditostjo do danes (15. novembra). Nekatere dni je padlo v mesto več kot 100 strelov iz topov vseh velikosti. Posebno mnogo težkih šrapnelov je padalo v mesto. Obstreljevanje se je navadno začelo v prvih jutranjih urah in je doseglo med 3. in 4. uro popoldne svoj višek. Proti večeru je pa obstreljevanje navadno pojenjalo. Ranjenih je posebno mnogo otrok. Dvakrat je en granatni strel usmrtil štiri male otroke.

Samostan na Sveti gori je pogorel, tamošnja cerkev je uničena. Zakristija stolne cerkve je razrušena, samostan Kostanjevica je zadet od več granatnih in šrapnelnih strelov. Streha in slikarije na cerkvi, kakor tudi samostan so poškodovani. Uršulinski samostan v sredini Gorice je do polovice razrušen. V cerkvi sv. Antona je bomba iz zrakoplova predrla streho.

Oba goriška kolodvora sta preluknjena po artilerijskih kroglah. Cerkve v predmestjih ter one v Pevmi, Štandrežu in Oslavju so popolnoma razstreljene. Tudi imenovani kraji so večinoma porušeni. Od Gorice je največ trpel južni del mesta. Le malo hiš v tem delu mesta je nezadetih. Ceni se, da je v celem mestu do 300 hiš več ali manj močno poškodovanih.

Italijani branijo vernikom na pokopališče.

Na Vernih duš dan so Italijani posebno močno obstreljevali cesto, ki vodi na pokopališče pri Gorici. Ljudje, ki so bili na potu na mirodvor, so se morali vrniti. Značilno je, da so Italijani obstreljevali to cesto, dasiravno se ista z italijanskih postojank dobro vidi.

Huda bitka na vseh Svetnikov dan na Dobrdolski planoti.

Z italijanskega bojišča 6. nov.

Dobrdolska planota je pogin italijanske vojske.

Strašna borba, ki se bije na Dobrdolski planoti in pri Gorici, presega vse srditosti dosedanje svetovne vojske. To trdimo vojaki, ki smo se udeležili groznih borb v Belgiji pri zavzetju Antverpna, v Srbiji in na Rusko-Poljskem, in to pravijo tudi višji častniki in vojni strokovnjaki.

Naklep Laha je bil, da mora priti na Vseh Svetnikov dan v Trst. Zato so kakor poprej že več dni poskusili predreti našo bojno črto.

Grozni so bili dnevi na tem bojišču. Mrzla burja z snrzlim redkim dežjem je razsajala že več dni. Visoko gori nad nami je plaval italijanski letalec, poizvedujoč po naših postojankah. Metal je bombe, naši obrambni topovi so ga preganjali. Streli so se križali, enkrat z južne, enkrat s severne strani, tako, da je kmalu vse nebo prepreže o z rdečimi meglicami eksplozij. Poka pred nami, za nami, nad nami, na levi in na desni. Zemlja se trese, človeku zastaja sapa in zdi se mu, da se svet podira, da se zemlja odpira in požira vase hribe in doline, reke in morje. Hujšega ognja menda v peklu ni, kakor je tu na Dobrdolski planoti zadnjih 14 dni.

Spominjam se na danes, leto Vseh Svetnikov dan, ko smo stali v hudi bitki. Padlo je od ene stotnije več mož, med njimi je padel tudi naš poročnik. Pri pogrebu so mu zapeli vojaki pesem: »Kje dom je moj«? Ta pesem je vsakega pretresla. Tako danes iz tisočerih grobov, ker počivajo pod tujo grudo junaki, ki so padli na raznih bojiščih kličejo: »Kje dom je moj« ?

Marsikatera sestra svojemu bratu in žena svojemu možu bi danes rada položila na grob cvetlični venec, pa žalibog to ni mogoče. Vsak izmed nas, ki stojimo tu na bojišču, se lahko vpraša: »Kje dom je moj?« Mnogoteri pade in na njegovo mesto pride drugi in tretji, četrti — brez konca in kraja.

Rekel sem, da marsikateri pade. Da, res je! Dobrdolska planota je že marsikatero mlado življenje ugasnila, a Dobrdolska planota je za italijansko vojsko prava klavnica, najmanj v desetkrat večji meri kakor za naše vojake.

Joj, koliko jih je te dni padlo in jih še pada. In tam ležijo nepokopani, tam ob naših žičnih ograjah.

Naš ogenj vse pokonča in vrže na tla. Eden pade, pride drugi, ki hoče preko mrtveca, a še on pade na krvavega brata. Pridrvi cela vrsta. Streljanje iz naših strojnih pušk in naše pehote jim zastavi pot. To je prava žetev italijanskih vojakov. Pade prva, pade druga, tretja in četrta vrsta. Pade na tisoče mož in mladeničev. Ko vsi obnemorejo, se od zadaj zopet oglasijo topovi, ki naznanjajo, da se borba moža z možem končuje. To je strašno! To je slika, katere človeška roka ne mora popisati. Le srce vse to občuti, ki pa ne more povedati.

Mi se mnogokrat vprašamo, zakaj, zakaj toliko žrtev na oltar izdajalstva. In vest nam na to vprašanje odgovarja: Izdajica je hujši od ubijalca. Sedaj pa še izdajalstvo Italije maščuje in pokončuje silne množice cvetočih italijanskih mož in mladeničev. Izdajalec nima mirne vesti. Judež Iškarjot se je obesil in tako sklenil svoje grešno življenje, z naglo smrtjo. Italijansko izdajalstvo pa pokončujemo mi, in britko maščujemo pravico.

Lah nam je hotel poteptati in ukrasti naše lepe slovenske pokrajine, našo sinjo Adrijo, Goriško in krško Istro.

Kraška planota se trese, hrib in plan ječita pod jeklenimi udarci gorečih izstrelkov, grom udarja, morilno orožje žvenkeče, a naš vojak ljubuje usodi, kljubuje ognju in odbija napade sovražnika s tako silo, da ječi cela Italija pod udarc obrambe naše Dobrdolske planote. Naša Dobrdolska planota bo pogin Lahov, kakor so bili mogočni slovaški Karpati pogin ruske orjaške vojske Saj po grozni strašni nevihti navadno zasije lepo solnce, solnce miru in sreče, ki bo prineslo nam zmago in srečni svobodni razvitek na naši slovenski zemlji pod žezlom habsburške cesarske hiše. — P Horvat, topničar pri 30·5 cm možnarjih, doma od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji.

Raje umreti, kakor hinavce rediti.

Z italijanskega bojišča se nam piše 6 nov.:

Odkar je pričel polentar bljuvati strašen ogenj na nas, Bogu in cesarju zveste branitelje, se nismo mogli veliko oglašati v našem „Gospodarju“. Bili so dnevi, ki se ne dajo popisati!

Nahajam se od prvega dne, kar je izbruhnila vojska, zmiraj na bojišču, akoravno ne cel dan s puško v roki v strelskih jarkih. Kljub temu pa imamo zelo nevaren in človekoljuben posel in ta je, da odvažamo naše drage ranjene brate iz strelskih jarkov na obvezališče. Ta posel je zelo težaven in nevaren, posebno v tem strašnem kamenju. Delamo največ ponoči, ker se podnevi ne da. V peklenskem 12dnevnem ognju smo imeli posebno veliko opravila, kjer je vsak posameznik se moral izkazati izvanrednega junaka, drugače bi se pa mogoče že velika polentarska armada valila zares na naših tleh. V teh strašnih dneh so zopet zadobili naši spodnještajerski junaki lovorjev venec. Nič manj kot 26krat so polentarji jurišali ali „šturmali“ na naše neomajene polke s podvojeno močjo ter streljali tako hudo iz vseh največjih topov, da so se vsi deli Doberdolske planote zibali. In kaj je bilo nazadnje? Ko so prišli polentarji do naših od njihovih granat popolnoma razdjanih postojank, so naši fantje in možje zaupili: „Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!“ ter udarili z bajonetom po polentarjih, da je bila groza. Samo ena stotnija od našega pešpolka jih je v eni uri spravila okrog tisoč na drugi svet. Ko so Italijani, — vmes so bili tudi Francozi, — zagledali naše fante, so glasno kričali: „Dio benedetto! Mama mia!“ ter bežali, da se je kar kadilo za njimi. Kar jih je ostalo, si bodo zapomnili na veke Boroevičevo neustrašeno armado, katera ne pozna nobenega pardona. Kako so naši fantje z lahkoto prenašali te grozovite napade, je dokaz zahvala našega nam ljubega sivolasega vladarja. Tudi v naši katoliški veri smo na bojišču zelo močni. Dokaz temu je Vernih duš dan, kateri bo marsikomu ostal v spominu! V jutru točno ob 9. uri je naš veleč. g. vojni kurat Marko Škofič daroval v sredini ranjencev sv. mašo in imel potem pridigo. Po maši smo se udeležili „Libere“ za drage brate ter šli po skalnatem potu med pokanjem topov v procesiji na pokopališče, kjer počivajo sladko naši padli junaki. Marsikatero oko je bilo solzno. Še pred enim dnevom sva govorila z dragim prijateljem in drugi dan sem že stal ob njegovi gomili.

Spomnili smo se v goreči molitvi vseh padlih ter se tako razšli k svojim novim poslom. Vi pa, dragi rojaki, spominjajte se nas radi v molitvah, da bomo še lažje prenašali te grozne ure ter se enkrat — seveda mi upamo, še letos — zopet sešli in si zopet gledali iz oči v oči v milem domačem slovenskem kraju. Vaše molitve nas delajo močne in neustrašene, kar bodo dokazala mnoga odlikovanja, katera krasijo prsa spodnještajerskih junakov.

Zagotovimo vam, dragi rojaki: „Most Italije do naše lepe Adrije in Slovenije je porušen in izdajalec leži sramotno usmrčen pod njim! V nas pa živi pravi Radeckijev duh: do zadnjega moža raje pošteno umreti, kakor pa hinavce na slovenski zemlji rediti!

V imenu vseh tukajšnjih Muropoljcev, Ljutomerčanov in iz Slov. goric sploh, izrekam prisrčne pozdrave! Vaš udani Dragotin Novak, stražmojster.

Mi smo nepremagljivi.

Prijatelj nam piše: Nahajam se že od začetka v vojni; bil sem v daljni Galiciji, kjer sem bil tudi ranjen in sedaj sem na fronti proti močnemu zavratnemu sovražniku Lahu. Tu mi v vseh ozirih veliko bolj dopade kot pa na severnem bojišču. Ker stojimo skoro vedno na enem mestu, smo si napravili prav udobno stanovanje. Seveda da precej truda radi kamenja in skal, a le dobre volje je treba, pa gre. Kritja, katera si naredimo, nam služijo v prvi vrsti v obrambo proti sovražnim kroglam, obenem pa v njih tudi dobro spimo, obedujemo itd. Vsi smo zelo dobre volje, ker vidimo laške neuspehe in blamaže. Opravljamo z veseljem vsa dela v obrambo naše mile slovenske domovine. Zaman so vsakdanji sovražni napadi in navali na naše postojanke, zaman grozno obstreljevanje s težkimi topovi, naše postojanke so nezavzetne. Avstrijsko-slovenski junaki jih branimo! Upamo, da bodo naši številni sovražniki uvideli, da smo nepremagljivi. S tem dosežemo častno zmago in željeni mir. Do tedaj pa krepko naprej!

Na skorajšnje svidenje! Pozdrave vsem štajerskim Slovencem. Topničar J. Avžner.

Hrabri slovensko-štajerski domobranci.

Iz vojnega tiskovnega stana se z dne 13. nov. poroča o bojih pri Doberdolu in Gorici:

Niti koraka razrite kraške zemlje nismo izgubili Na Griže Brdu je odbil štajerski domobranski polk št. 26 dne 10. novembra pet italijanskih napadov, ob katerih je naskakovalce vselej sprejel z izzivajočimi »Avanti«-klici in z morečim ognjem.

V doberdolskem peklu.

Vojni poročevalec »Az Esta« piše: Najhujše v bojih v doberdolskem peklu je bližinski boj. Italijani vdero včasih v posamezne, od težkih granat razstreljena pozicije, ali nikdar se jim ne posreči, da bi se v njih ustalili. Italijani so pogumni, ali niso dosti vstrajni. Znajo umirati, ali ne znajo zmagovati. Ne vzdrže protinapadev. V bližinskih bojih vedno podležejo. Naše na Doberdolski planoti bojujoče se čete imajo novo orožje: sablji podoben dolg bajonet. Pred tem orožjem Italijani trepetajo.

Izgube Italijanov so velikanske. Na nekaterih mestih pred našimi pozicijami je toliko trupel, da ni mogoče preko njih.